

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)**Fafo Østforum seminar 14. november:
Erfaringer med rekruttering av høyt
utdannet arbeidskraft til Norge.**

Det globale kunnskapssamfunnet konkurrerer for å tiltrekke seg de

klokeste hodene, og de rekrutterer kunnskapsmigranter for å tilfredsstille kunnskapsbehov. Klarer vi i Norge å tiltrekke oss denne typen arbeidsinnvandrere, og hva slags utfordringer møter arbeidstakerne og bedriftene? På et seminar på Fafo i dag lanseres en ny rapport om temaet. (Fafo Østforum, 14.11.13) [Seminarprogram](#)

Direktesending fra seminaret på [Fafo-tv](#).

Les mer om, og last ned, rapporten

[International talent recruitment to Norway](#)

**Kronikk om
regjeringsskifte og tiltak
mot sosial dumping.**

Den nye regjeringen vil fortsette arbeidet mot

«sosial dumping». Spørsmålet er likevel hva som skjer med de ulike tiltakene som allerede finnes. Uten videreføring og videreutvikling av allmenngjøringsordningen vil det bli vanskelig å bekjempe lavlønnskonkurransen, skriver Fafo-forskerne Line Eldring og Anne Mette Ødegård i denne kronikken i [LO-Aktuelt](#) (nr 17-2013).

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Mener Høyesterett bryter med EØS. LO jublet da Høyesterett i mars fastslo at norske lønnsvilkår skal gjelde for alle ansatte på norske verft. Men LO kan ha feiret for tidlig. Nå skal overvåkingsorganet ESA granske Høyesteretts avgjørelse, og se om den er i strid med Norges EØS-avtale med EU (Magasinet for fagorganiserte, 13.11.13). [Les mer](#) Les [Høyesterettsdommen](#) (Norges Høyesterett, 05.03.13)

Nye statsråder utfordres til å uttale seg om tiltak mot sosial dumping

Vil unngå urimelege byrder. - Det at eg ikkje hadde høve til å kommentere ein påstand om sosial dumping i Norwegian i media, betyr på ingen måte at eg ikkje meiner at arbeidet mot sosial dumping

er viktig, skriver arbeidsminister Robert Eriksson.

- Tiltaka må ikkje føre til at dei som driv seriøst vert pålagt urimelege byrder. Derfor vil eg først evaluere dei tiltaka mot sosial dumping som er sett i verk så langt, og vurdere eventuelle nye tiltak, skriver Eriksson. (Stortinget, 06.11.13) [Les mer](#) Se også:

[Vil tvinge Eriksson til å svare om dumping](#) (Fri Fagbevegelse, 31.10.13) [Lise Christoffersen \(A\): - Hva nå, arbeidsminister Eriksson?](#) (NRK Ytring, 30.10.13)

Justisministeren: - Au pair-ordningen fungerer godt. - Jeg er skeptisk til å

fjerne en ordning som i all hovedsak fungerer godt, fordi noen få ikke

forholder seg til gjeldende regelverk,

skriver justisminister Anders Anundsen som svar på et skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad (KrF). (Dagbladet, 28.10.13) [Les mer](#) Se også: [Spørsmål fra Ropstad \(18.10.13\) og svar fra Anundsen \(21.10.13\)](#) (Stortinget)

[Justisministeren får 3000 au pairer i fanget](#) (Dagbladet, 22.10.13)

Nyhetsaker om sosial dumping

Veidekke Entreprenør kutter i entreprenørpyramiden for å komme sosial dumping til livs. – For å bedre oversikten og hindre at våre prosjekter blir involvert i slik aktivitet, innfører vi bestemmelse om maks to nivåer av underentrepriser, sier administrerende direktør Dag Andresen i Veidekke Entreprenør AS. (bygg.no, 11.11.13) [Les mer](#)

Harald Langemyhr er tilkjent 20 millioner kroner i erstatning. Byggmester Harald Langemyhr har vunnet erstatningssaken mot Oslo kommune og er tilkjent en erstatning på rundt 14 millioner kroner pluss forsinkelsesrenter av Oslo tingrett. I en pressemelding fra Omsorgsbygg Oslo KF heter det at kommunen må betale for deler av arbeider utført på byggeplassen, men at kommunen har vunnet fram på vesentlige punkter (Dagbladet, 31.10.13). [Les mer](#) Se også: [Ikke frikjent for sosial dumping](#) (Fellesforbundet, 01.11.13)

Skattekontrollørene skal ut. I en treårig storsatsing som skatte-myndighetene har satt i verk, skal kontrollører jakte skatte- og avgiftsunndragelser på store og små byggeplasser. – Vi vet at de aller fleste driver seriøst, mens det er en liten andel som driver ulovlig, og flere av disse er gjerne multikriminelle, forteller Bjørn Marhaug, innsatsleder i Skatt Øst. (Byggmesteren 24.10.13) [Les mer](#)

Gardermoen-utbyggingen. Utbyggerorganisasjonen ved Oslo Lufthavn har avdekket uheldige arbeidsforhold hos bemanningsbyråene. OSL driver tett oppfølging av lønns- og arbeidsforhold i prosjektet, og oppdagelsene kommer som følge av internkontroller, opplyses det i en pressemelding. (Maleren, 05.11.13) [Les mer](#)

Krangler om sjørøveri og sosial dumping i Risavika. Norsk Transportarbeiderforbund krever tariffavtale for å hindre sosial dumping, og har varslet boikott av Risavika havn. Havneterminalen mener avtalen er utdatert og kaller aksjonen moderne sjørøveri. (NRK Rogaland, 23.10.13) [Les mer](#) Se også: [- Terminaldirektøren mangler kunnskap om hvordan norsk arbeidsliv er organisert](#) (NTF, 24.10.13)

Klippet og klart for vask av skitne bransjer. Klipper du deg for 150 kroner eller får bilen vasket og polert til 200, kan du bidra til sosial dumping. Det mener Jan-Egil Kristiansen, skattekrimsjef i Skatt Øst. Nå skal nye metoder fra Sverige bidra til å få bukt på den økende svarte handelen i frisør-, serverings- og bilbransjen. (Dagsavisen, 24.10.13) [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Må gå på norskkurs. I løpet av de siste fem årene er antall innvandrere i Møre og Romsdal doblet, fra 11 000 til 22 000 personer. – Gode norskkunnskaper er avgjørende for sikkerheten, sier Jarl Sandnes, fabrikk sjef i industribedriften Spenncon. Nå pålegger Spenncon norskkurs for å kunne jobbe på fabrikk. Kostnadene ved kurset refunderes av selskapet når man har bestått. (NTB Info, 04.11.13) [Les mer](#)

Frøya: Fullstendig avhengig av arbeidsinnvandring. Politikere, arbeidsgivere og naboer på Frøya har forstått at innvandrerne alt i alt er til velsignelse og helt nødvendig, skriver Adresseavisen på lederplass. For noen år siden ble lakseoppdrettere og sjømatnæringen hjulpet av svenske ungdommer. Nå kommer det familier fra blant annet Litauen. Innvandrerne utgjør nå 17 prosent av befolkningen. (Adresseavisen, 29.10.13) [Les lederen](#) Se også: [Suldal er heilt avhengig av arbeidsinnvandring for å bemanna stillingar med rett kompetanse](#) (Suldalsposten, 13.11.13)

Arbeidsinnvandring i tall. Fafo har laget en rekke undersøkelser og rapporter om arbeidsinnvandringen etter EU og EØS ble utvidet, i 2004 og 2007. I en artikkel på arbeidslivet.no oppsummeres noen av funnene. (Fafo Østforum / arbeidslivet.no, 31.10.13) [Les artikkelen på arbeidslivet.no](#)

Flere arbeidsinnvandrere gir større regional spredning av innvandrere, viser ny forskning. SSB-forsker Lasse Sigbjørn Stambøl har utarbeidet rapporten «Bosettings- og flyttemønster blant innvandrere og deres norskfødte barn», der han kartlegger utviklingen i det regionale bosettings- og flyttemønsteret blant innvandrere og barn født i Norge av to innvandrerforeldre. (SSB, 17.10.13) [Les mer](#) Last ned SSB-rapporten: [Bosettings- og flyttemønster blant innvandrere og deres norskfødte barn](#)

LUFTFART

Parat om Norwegian: – Kan vanskelig kalles noe annet enn sosial dumping. Arbeidstakerorganisasjonen Parat mener et tillegg på 200 kroner på en 12 timers flytur fremstår som «helt utrolig». Flertallet av de kabinansatte på Norwegian «Long Haul»-flyvninger har en grunnlønn på 3000 kroner. (NRK, 29.10.13). [Les mer](#) Se også: [Fagforbundet oppfordrer til boikott av Norwegian](#) (NRK, 30.10.13) [LO vil ikke boikotte Norwegian](#) (NRK, 29.10.13) [Base avgjør kabinansattes lønn](#) (HK-Nytt, 30.10.13)

Unio: Norwegian ofrer ansatte for økt inntjening. - Det er urovekkende og provoserende at Norwegian som en seriøs arbeidsgiver velger å vrake norske arbeidslivsvilkår til fordel for økt inntjening, sier Unio-leder Anders Folkestad. (Unio, 24.10.13) [Les mer](#)

LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR I OFFENTLIGE KONTRAKTER

- Regelverket rundt utenlandsk arbeidskraft er innviklet og komplisert. Dermed gjøres det mange feil, sa Elin Kvitberg, advokat i KPMG, da hun redegjorde for regelverket på et frokostmøte i Alta Næringsforening. - I en del tilfeller gjøres det ikke godt nok arbeid i anskaffelsesprosessen. Mange ser bare på prisen. Men når noen stiller med et tilbud som er mange millioner lavere enn de andre tilbyderne, bør det ringe en bjelle. For bak den lave summen ligger det ofte sosial dumping, sier advokaten. (Altaposten, 06.11.13) [Les mer](#)

TRANSPORTBRANSJEN

Vil forby kabotasjekjøring. Partiet Rødt mener at kampen mot sosial dumping innenfor transportbransjen må intensiveres, og at den nye regjeringen må ta umiddelbare grep. Det er en åpning for en såkalt «time-out» i dagens EU og EØS-regler for å ivareta nasjonale interesser, sier Bjørnar Moxnes, leder i partiet Rødt (Dagbladet, 31.10.13). [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Risikofylt arbeidsmiljø i bygg- og anleggsbransjen. Risikoen for ulykker er størst i forbindelse med byggearbeid, mens risikoen for dødsulykker størst under anleggsarbeid. Mange utenlandske arbeidstakere og virksomheter, samt det høye aktivitetsnivået i byggenæringen, skaper dessuten høy risiko for ulovlige lønns- og arbeidsbetingelser. Slik beskrives tilstanden i bygg og anlegg i en ny rapport (Stami, 13.11.13) [Les mer og last ned rapporten "Tilstandsanalyse i bygg og anlegg"](#) Se også: [Ny rapport viser at bygg- og anleggsbransjen er tre ganger så skadeutsatt som annet næringsliv](#) (VG, 13.11.13)

Rapport: "Innvandring og forbruk reddet Norge fra krisen". En intern rapport fra den sveitsiske storbanken UBS søker forklaringer på hvorfor Norge, Sverige og Sveits har klart seg så bra gjennom krisen. Oljen holder ikke som forklaring, men at vi har klart å opprettholde forbruket, blant annet på grunn av innvandringen. Arbeidsinnvandringen til Norge bidrar til å øke forbruket og sikre økonomisk vekst, heter det i rapporten. (Kurieren, 13.11.13) [Les mer](#)

Ber folk slutte å bruke kontanter. - Bruk kort, stopp svarte penger, oppfordrer LO-sekretær Trude Tinnlund. En landsomfattende kampanje skal ta et oppgjør med servicesektoren, bilpleie og frisør. - Hvis alle betaler med kort blir det svært mye vanskeligere å drive utenfor lovens grenser. Der det er sosial dumping, finner man ofte også svart arbeid og usikre arbeidsforhold. Samordna kontroller avdekker mye, sier Tinnlund. (E24 /LO-Aktuelt, 12.11.13) [Les mer](#)

Bokanmeldelse: "De osynliga. Om Europas fattiga arbetarklasse". I boka «De osynliga» gir den svenske journalisten Rebecka Bohlin et bilde av det kapitalistiske Europa som trenger asiater, afrikanere og latinamerikanere som billig arbeidskraft. - Det er de ikke-svenske arbeidstakerne som primært er Sveriges nye, fattige arbeidsklasse, skriver Jan-Erik Østlie i denne bokanmeldelsen. (Magasinet Aktuell, 08.11.13) [Les mer](#)

Østeuropeere strømmer til danske arbeidsløskasser.

For å få utbetalt arbeidsledighetstrygd i Danmark, må man melde seg inn i de såkalte a-kassene. Antallet østeuropeiske medlemmer er mer enn fordoblet på få år. Dansk Folkeparti advarer om fare for misbruk og forlanger strammere regler. (Dansk LOs Ugebrev A4, 31.10.13) [Les mer](#)

Økte trygdeutgifter dekkes av høy sysselsetting.

I løpet av de siste ti årene har trygdeutgiftene økt betydelig, men høy sysselsetting i samme periode har bidratt til å finansiere velferden. De siste ti årene har det vært en gunstig utvikling på arbeidsmarkedet, og tallet på sysselsatte har økt betydelig, først og fremst på grunn av høy arbeidsinnvandring fra EU-området. (NAV, 24.10.13) [Les mer](#)

- Tillitsvalgte har et ansvar for å sjekke

renholdernes arbeidsforhold. I en [undersøkelse gjennomført av Fafo](#) blant 3.500 LO-tillitsvalgte, kommer det fram at bare én av tre sjekker om renholdsfirmaet som vasker på arbeidsplassen deres er godkjent. Det er for dårlig, mener Kristine Larsen, HK-tillitsvalgt og organisasjonssekretær i Norsk Arbeidsmandsforbund. (HK-Nytt, 29.10.13) [Les mer](#)

EØS-retten gir flere jurister i

Arbeidstilsynet.

Når Arbeidstilsynet oppsøker bedrifter, blir de stadig oftere møtt av advokater. Bedriftene utnytter med andre ord «handlingsrommet» i EØS-avtalen til å stoppe Arbeidstilsynet og utsette saker. Derfor har tilsynet ansatt 30 flere jurister på fem år. (FriFagbevegelse, 23.10.13) [Les mer](#) Se også: [LO-jurist advarer mot rådyre advokater](#) (FriFagbevegelse, 24.10.13)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvendringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Fafo

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no